

Redacția
și
Administrația
Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124
Anunțurile se primesc după tarif.
Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—
Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Intre prezent și viitorul apropiat.

— Un bilanț politic. —

După revirimentul adus de fuziunea naționalo-iorghistă și alegerea dela Reghin, viața noastră politică pare a fi intrat din nou într'un stadiu de amortire, oarecum un preludiv al vacanței de vară. Și prin aceasta situația politică se pecetluiește definitiv până la toamnă.

Aceasta-i realitatea și sunt de prisos orice recriminări între partidele opoziționiste. Trista realitate nu mai poate fi schimbată.

Țara este nevoită să îndure și pe mai departe urmările nefaste ale politicii liberale, înaintând sub conducerea actualului ministru de finanțe pe calea pauperizării lente dar sigure.

Nu încercăm să schițăm îngrozitoarea situație economică de astăzi. O vede fiecare prin prizma greutăților proprii sale existențe. Funcționari, industriași, comercianți și agricultori au fost nevoiți deja de mult să-și reducă exigențele traiului de toate zilele.

Și membrii guvernului mai au îndrăzneala să vorbească de consolidare și întărire națională. Este în orice caz un cinism, de care numai capitaliștii liberali sunt capabili. La adăpostul atâtor întreprinderi excesiv de rentabile ei nu voiesc să știe de durerile și necazurile celor mulți.

Dacă aceasta este starea actuală, să vedem care sunt perspectivele de ameliorare a ei.

Punctul de plecare nu poate fi altul decât analizarea programelor de ordin economic ale celorlalte partide politice, adaugând, firește și o scrutare a posibilităților de înlăptuire a lor. Privit din acest îndoit punct de vedere, viitorul apropiat ne apare în culori puțin trandafirii, asemănător prezentului. Soluțiile preconizate sunt vagi, iar mijloacele de punere în practică a lor nu inspiră încredere unei populații care a ajuns să facă eforturile supremă în lupta pentru existență.

Acesta este bilanțul guvernării liberale și totodată și al activității de trei ani a partidelor opoziționiste.

Și totuși politicienii români abia așteaptă închiderea sesiunii parlamentare, pentru a putea pleca în vilegiatură! La toamnă iar se vor reîntoarce în Parlament și cu energii refăcute vor continua scandalurile parlamentare întrerupte peste vară. Contribuția fiecărei grupări și fiecărui deputat sau senator în parte va fi în măsură intereselor egoiste în joc.

Și partidele de opoziție ne mai cer să ne legăm mari nădejdi de viitorul apropiat!

Chestia uzinelor electrice ale Orașului

Uzinele electrice ale orașului se găsesc în stare morbidă de vreme îndelungată. Și situația li-se agravează din zi în zi. Doctorii orașului tot caută tratamentul potrivit și nu-l găsesc. Comisii și subcomisii în ședințe nenumărate au chibzuit și s'au sfătuit asupra măsurilor de luat.

În fine s'a luat o hotărâre: să fie dată în arendă. S'a întocmit un proiect de contract de arendare, potrivit căruia Uzinele să fie arendate pe un termen de 25 ani unei societăți anonime, care se va înființa în acest scop și la care se va participa: Societatea Ganz — vechea arendașe cu 30%, „Creditul pentru întreprinderi electrice S. A. București“ cu 30%, „Albina“ cu 15%, „Patria-Blaj“ cu 5%, orașul cu 10% și capitaliști particulari cu 10%.

Această societate se obligă apoi a face amplificările și investițiile necesare, cât mai curând, ca Uzinele să funcționeze normal și publicul consumator să nu mai fie expus mizeriilor de până-acum.

Capitalul necesar amplificării l'ar da — consumatorii așa fel, că la taxele de curent actuale s'ar mai încasa circa 66% suprataxe, atâta timp, până când capitalul investit ar fi amortizat. Acest capital, după aprecierea experților, ar reprezenta suma de 80 milioane. Suprataxele ar fi anual circa

18 milioane, așa, că amortizarea ar dura 4—5 ani.

Sunt însă cetățeni, cari nu găsesc acceptabilă această soluție a orașului și caută alte căi ducătoare la scop. Chestia s'a dat din nou unei comisii s'o judece în toate amănuntele ei, în care comisiune însă n'a fost chemat nici-unul dintre marii consumatori de curent electric: industriași.

Industriași, cari urmează să plătească partea covârșitoare a capitalului de amplificare, bineînțeles, nu pot fi mulțumiți cu disconsiderarea care li-se aplică și pentru a-și preciza punctul de vedere au ținut la 24 Aprilie curent o ședință binecercetată în localul Uniunii lor.

În această ședință au luat cu părere de rău la cunoștință atitudinea autorităților față de organizația lor și au decis să intervină la Domnul prefect și Domnul primar, ca în comisiunea susamintită să fie chemat și un mare industriaș.

Este de altcum foarte regretabil, când în o chestie atât de importantă nu se cere colucrarea acelora, cari nu numai contribuie cu cele mai mari sume la întreținerea Uzinelor electrice dar sunt în măsură a da și cele mai bune indicii de ordin tehnic industrial și chiar financiar în astfel de chestiuni.

Ateneul Român dela Turda

La Turda, oraș în strânsă legătură cu Clujul, s'a pus înziua de, Dumineca Floriilor, bazele înființării unei asociațiuni culturale, sub titlul: *Ateneul Român*.

Această formație nouă este independentă de cele 6 organizațiuni ale „Astrei“, din județ. În județul vecin, „Astra“ e divizată în 6 sub-centre, așezate în comunele mai mari din ținut. Și aceste organizațiuni ale Astrei nu-și îndeplinesc misiunea de a colabora activ decât pe tărâmul ridicării păturii rurale.

Ateneul Român din Turda vrea însă să înmănușeze pe toți intelectualii din județ și să-i atașeze unei organizațiuni cu scopuri pur culturale.

Intelectualii aderenți ai Ateneului, vor organiza după specialitate conferințe, ce se vor ține în fața publicului orașănesc. Pe lângă realizarea acestor prelegeri, acești intelectuali țin-tesc, ca sub auspiciile Ateneului, să înființeze o bibliotecă la Turda, în care să fie adunate cărți de diferite specialități, la îndemâna conferențiarilor.

Ateneul Român va colabora cu organizațiile Astrei în opera de ridicare a nivelului nostru cultural.

De aceea urăm succes deplin inițiatorilor Ateneului din Turda.

* Imprimare Advocățiale la librăria Anca.

Șampionatul Regional de scrimă

În zilele de 2 și 3 Maiu 1925 va aranja Comitetul regional F. S. S. R. Cluj șampionatul regional de scrimă la care vor lua parte toți scrimiștii din Județele Cojocna, Turda-Arieș, Muraș-Turda, Solnoc-Dobăca și Sălaj.

La 2 Maiu ora 15 se va începe în sala festivă a Uniunii muncitorilor constructori din str. Văii nr. 7. concursul de selecționare iar în 3 v. ora 8. Totacolo concursul decisiv a căruia învingător va deveni șampionul Județelor mai sus descrisă.

La 3 Maiu 1925 ora 19 tot în sala muncitorilor constructori se va ținea o academie de scrimă și concursul pe echipe între orașele Târgul-Muraș și Cluj după terminarea căruia concurs se va ținea o petrecere cu dans până dimineață.

Acestea mari concursuri sunt aranjate de profesorul universitar Dr. Tătar, notar public Dr. Cosma și de directorul de poliție Chișor, cari domni fără cruțare de osteneală muncesc în interesul reușitei acestor concursuri.

Cu acest prilej menționăm și faptul că la sfârșitul lunei Mai a. c. se vor aranja aici în Cluj pentru prima dată șampionatele de scrimă în sabie și floretă pentru întreaga țară, fapt remarcant care va ridica foarte mult viața sportivă a orașului nostru și pentru care să datorează cei mai mulți mulțumită dlui prof. Dr. Tătaru

care a contribuit prin prezența sa la ședința generală a Comitetului central F. S. S. R. din București prezidată de A. S. R. prinșipele moștenitor Carol pentru ținerea șampionatelor de țară în Cluj.

Vine Boskoff!

La 28 April 1. c. marele Boskoff, pianist mondial și al palatului, va da un frumos concert în localitate.

Publicul clujean va avea ocazie să audă în Sala Prefecturii accentele de înaltă concepție pe care maestrul Boskoff le scoate din clapele clăvruului.

PROGRAM:

1. Impromptu la major, Schubert; Adagio și minor, Mnzart; Rondo Op 51, Beethoven; Toccata re minor, Bach. Din Piesele de orgă transcrise de G. Boskoff.

2. Legenda, Paderevski; Gavotte, Glazounow; Mazurka, Scriabine; Etude, Scriabine, Prelude, Boskoff; Caprice Viennols, Boskoff.

3. Sonate Liszt, 4. Banarotte, Nocturnă, 2 Valsuri, Chopin; Campanella, Liszt-Busoni.

Știri din Italia

Apreciatul violoncelist Camillo de Angelis, care a părăsit orașul nostru și s'a dus în patria-i mamă (Italia) unde seceră succese strălucite prin concerte foarte reușite, este angajat pentru un turneu în America, dupăcum suntem informați din „La Torre“ gazetă ce apare în Nervi. Reproducem în traducere scrisele ce-i însoțesc clișeul în această gazetă: „Violoncelistul Camillo de Angelis din Asti a dat în orașul nostru Nervi“) două concerte și numeroase audițiuni muzicale, câștigând admirațiunea și simpatia coloniei cosmopolite și a publicului nostru. Valorosul artist a fost recent angajat ca solist pentru un turneu în America de Nord.“

*) Nervi e o stațiune climaterică de iarnă pe malul mării la sud de Genova.

— Bilete pentru concertul dlui Boskoff, care va avea loc în ziua de 28 Aprilie, se găsesc de vânzare la Librăria Anca Cluj.

Înstrăinătate unexemplar 4 Lei.

Propagandă revoluționară în Ardeal

Siguranța din Turda, a descoperit o vastă organizație revoluționară, în meleagurile Ardealului. Propagandiștii ideilor revoluționare, erau niște strângători de ofrande, pentru biserica reformată din Vasileni Jud. Odorheiu.

Trei din acești propagandiști au fost arestați și unul dintre ei a făcut mărturisiri complete.

Pseudo-colectorii, îndemneau populația maghiară din Ardeal, la revoltă contra Românilor, în momentul când va izbucni proiectatul războiu al Ungariei contra noastră.

Cei descoperiți în această organizație vor fi înaintați Consiliului de războiu.

Cum se schimbă moda

Purtarea pălăriei înalte, a cilindru-lui sau jobenului cum i se zice la noi, e socotită încă astăzi de mulți ca un semn de eleganță. Cu toate acestea n'a fost totdeauna așa.

Aceasta modă datează în Europa dela 1790 când Franklin cel dintâi, veni din Paris, purta o pălărie de formă înaltă.

Aceasta pălărie purtată de reprezentantul tinerei republice Americane a Statelor-Unite, fu considerată, de către tinerimea democrată, ca un semn revoluționar, și deci porniră să o poarte, la început numai democrații.

În Germania și în Austria mult timp purtarea ei a fost oprită; tot așa și în Rusia.

Abia pe la anul 1840 oprirea a fost ridicată, și pălăria înaltă începu să fie purtată de toată lumea; moda s'a generalizat.

Mai târziu, lucrurile s'au schimbat cu totul; jobenul a ajuns să nu mai fie purtat decât de lumea elegantă, pe când democrația a adoptat și poartă încă și astăzi de predilecție, numai pălăria moale.

Către Domnii

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

- Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—
- Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60.—
- Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—
- Legea falimentului de Dr. Anca 80.—
- Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—
- Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—
- Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—
- Journal de termene Advocatiale 100.—

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior Chodora, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus 5 lei porto.

— Cu ocazia pelerinajului la Roma al catolicilor din România se pune la îndemâna pelerinilor o „călăuză” a drumului pe care cei interesați o pot comanda depe acum la librăria Anca Cluj. Lei 30.

Informațiuni

— **Maiestatea Sa Regina la Mărășești.** În ziua de Vinerea Mare Maiestatea Sa Regina a fost la Mărășești și a depus mai multe cununi de flori pe mormintele eroilor.

— **Regina Sârbiei a plecat acasă.** După ce Maiestatea Sa Regele Ferdinand se află cu mult mai bine, Maiestatea Sa Regina Maria a Sârbiei a plecat Marți seara acasă. La Jimbolia Români i-au făcut o primire foarte draguță.

— **Scotus Viator în călătorie.** Cunoscutul prieten al popoarelor subjugate din fosta împărăție austro-ungară, scriitorul englez Scotus Viator, se află prin Jugoslavia, unde studiază stările sociale din vecina țară.

— **Românii vor duce ca dar Papei un covor.** În Sighet se lucrează cu zor la un covor frumos, lung de 7 și lat de 5 metri. Acest covor va fi dus de femeile române gr.-catolice din Ardeal, ca dar Papei dela Roma, cu ocazia vizitei ce o vor face Români uniți în vara aceasta. Nici nu se putea un dar mai nimerit, decât un lucru eșit din mânastră mână românească. Un astfel de covor se mai află în catedrala din Blaj, dăruit tot de Maramureșeni mitropolitului Mihali.

— **Timișoara cere Episcopie ortodoxă română.** Și e firesc s'o capete, pentru întărirea vieții românești în acel oraș, și fiindcă Sârbii și Romano-Catolicii au acolo episcopi. Guvernul e și el de părere, că Timișoara să aibă Episcopie, dar crede că ar trebui mutată acolo episcopia din Caransebeș, și nu înființată una nouă.

— **Cu ziua de 1 Maiu se urcă de nou cu 30% (la sută) prețurile biletelor de tren pentru călători,** dar tot cu atâta și la mărfurile ce se trimit cu trenul.

* **Femei! „Cartea Moașelor”** cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

— **Descrierea vieții lui V. Lucaciu.** În ședința comitetului „Asociațiunii” din Sibiu s'a hotărât la 2 Aprilie publicarea unui concurs pentru cea mai bună biografie a vrednicului bărbat al neamului care a fost Vasile Lucaciu, mort în 1922. Manuscrisul este a se înainta „Asociațiunii” la Sibiu, până la 31 Decembrie 1925. Lucrarea are să fie scrisă pentru popor, să înalțe sufletele cu amănunte cât mai multe din viața celui trecut dela noi, care a fost atâta timp tipul înflăcăratului luptător național.

— **Liceul din Brașov de 75 ani.** În anul acesta se împlinesc 75 de ani, de când s'a deschis liceul „Andrei Șaguna” din Brașov. Acest jubileu va fi sărbătorit după vrednicie.

— **Comisiunea județeană de improprietărire a județului Cojocna Cluj.** Impropietăriră funcționarilor urmează să aibă loc azi în 26 Aprilie 1925, ora 10 dimineața, în str. General Eremia Grigorescu. Mai mulți miniștri vor lua parte.

* **Diferite Icoane sfinte și altele la librăria Anca.**

— **Stefan cel Mare, domn al Moldovei,** își va avea statua în Chișinău Basarabiei. Inaugurarea monumentului se va face la 15 Septembrie, în mijlocul unor mari serbări.

— joi, 28 Aprilie ora 8 30 precis va avea loc în sala Prefecturii județului un concert dat de d. George Niculescu-Bassu prim-bas dela Opera din București. Acompaniamentul la pian: d. maestru Kellermann dela Opera din Cluj. Bilete la Librăria Anca.

— **Fată care s'a dat șapte ani drept fecior.** Poliția din București a pus mâna pe băiatul Carol Eskevasy, care vagabonda prin oraș. Dus la poliție și strâns cu ușa băiatul a recunoscut că este fată, se cheamă Cecilia Weintraub, este de 17 ani și de 7 ani umblă îmbrăcat în haine bărbătești. Fiindcă a făcut mai multe spargerii și furturi a fost reținută în închisoare.

— **O păsăruică de-a lui Kun Béla în laț.** În vremea când armata română nu ajunsese încă la Beiuș, ungurii lui Kun Béla au făcut groaznice pustiiri prin satele Bihorului. Neadulcem aminte căți Români au fost măcelăriți în chipul cel mai barbar de bolșevicii cari purtau treicolor unguresc. Acum de curând, jandarmeria din Beiuș a pus mâna pe ovreiu Weis Béla, care a fost comandantul hoardelor bolșevice din ținutul Beiușului. El a trăit până acum, dela război încoace, în Ungaria, și, crezând că i-s'au uitat isprăvile, s'a întors de curând acasă. S'a înșelat însă amar, căci a fost recunoscut și a căzut în laț cum e mai bine. El are pe suflet o mulțime de omoruri. N'o să'i meargă bine, de bună seamă.

— **Grozăvie fără păreche s'a petrecut la Sofia, capitala Bulgariei.** Pe când lumea se afla în biserică și se făcea slujba mortului asupra unui general omorât de comuniști, — o bombă

pusă tot de comuniști în biserică, a luat foc aruncând mii de schije în jur. A omorât vre-o 150 de inși și a rănit vre-o 800. Până la atâta merge păcătoșenia comuniștilor conduși și plătiți dela Moscova bolșevică.

— Azi 26 Aprilie ora 8 30 va avea loc în sala Prefecturii județului concertul D-nei Cosma. Bilete la librăria Anca.

— **Cea mai răspândită carte este calendarul chinezesc,** care se tipărește în tipografia statului, în Peking, în 6 milioane de exemplare în fiecare an; desigur întrece toate cărțile din lume, prin numărul mare în care e tipărit și prin aceia că nu rămâne din el nici un număr nevândut. Chinezii îl citesc cu sfințenie!

— **Fabricarea hârtiei din ziare vechi.** Presa zilnă consumă mari cantități de hârtie și din acest punct de vedere este în parte răspunzătoare de distungerea repede a pădurilor din lumea întreagă. Statele-Unite se ocupă azi de economisirea hârtiei. Un laborator a început să prelucreze hârtie din ziare vechi. Procedul constă în a scoate cerneala de tipar cu ajutorul unei argile, numită bentonită, și lasă hârtia curată. Preețul acestei prelucrări este foarte scăzut și se speră să se câștige anual 2 milioane tone de hârtie de ziar.

* **Imprimate pentru Secretari la librăria Anca.**

Nou! Advocați, Magistrați, Studenți **Nou!**
în drept

A a p ă r u t

În Editura Librăriei A. Anca Cluj Procedura Civilă

în vigoare astăzi în Ardeal și este datorită
Dlui **Dr. Tudor Moisil** avocat Cluj.

Tot aici se află și alte cărți juridice.

1 expl. Lei 200. plus 10 Lei porto.

A apărut în editura Librăriei **Alexandru Anca Cluj** și se află de vânzare următoarele **Piese teatrale** cele mai bune pentru serbări școlare și populare.

Teatre Poporale:

- * „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- * „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Gura Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- * „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 15—
- * „Petitorii” comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15—
- * „Puiu Codrului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — 20—
- * „Nevasta mea fie îngeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Domnul Primar” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- * „Măestrul Caproni” (comedie într'un act) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Infumuratele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
- * „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
- * „Oglinda fermecată” (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
- * „În calea dușmanului” din 1848 (intr'un act) de Simeon Rusu — 10—
- * „Doine și Chiuturi” adunate din gura poporului de „Siminic” — 15—
- * „Vrea mama să mă'nsoare...” monolog de Siminic — 6—

Cărți preotești:

- Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufletului de I. Genț — 25—
- * „Predici la Morț” de prot. I. Marga 45—
- * „Predici pentru postul mare” (ciclu duobu) de protopop I. Marga — 20—
- * „Păstorul sufletesc” (I—VI. vol.) — 120—
- Icoane sfinte diferite mărimi 45—200—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute.

Diferite:

- „Intma mea” (cântece populare — — 15—
- „Imnuri Românești” (cântece naționale) 10—
- * „Ecouri” de Traian Dumbrava — 5—
- „Umoristice” (Glume) de Costi — 15—
- „Versuri din Război” (poezii populare) 10—
- * „Iubirea” (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15—
- * „Imnul Studențesc Creștin” pentru Pian și voce — 15—
- „Căldindare” cărți cu târgurile — 10—40 Lei
- „Dicționar” român-maghiar — 5—
- „Carte de visuri” — 20—
- Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelca — 5—
- * Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelca — 20—
- * „La izvoarele vieții” de M. Velea — 10—
- * „Pentru Macedonia” imperativul nostru național de M. Dragnea — 10—
- Scrisori de iubire de după mai mulți autori — 10—
- * „Aventurile fantastice” ale lui Wilyams Gotthard roman — 10—
- * „Nenorociri” (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 8—
- „Trepeticul” (expl. semnelor — 3—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — 6—
- Vezi ce face beutura dracului 8—

Cărți școlare:

- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné — 20—
- * Aritmetică pt. cl. I. Șc. de ucenici de Cr. Epure — 30—
- * Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15—
- * Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15—
- * „Juliu Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V—VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35—
- * „Lecții de limba română” de prof. Murășan — 25—

Medicale.

- * „Cartea Moașelor” de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine 150—